وزارت کشور

سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

دستورالعمل نحوه تعیین حقوق و مزایای دهیاران و کارکنان دهیاری

معاونت امور دهیاری ها

دفتر برنامه ریزی و مدیریت توسعه روستایی

اردیبهشت ۱۴۰۵

باسمه تعالی

در راستای ایجاد وحدت رویه و اجرای تکلیف مقرر در ماده ۵ آیین‌نامه استخدامی دهیاری‌های کشور، موضوع اصلاحیه شماره ۱۳۴۵۹۹/ت ۵۸۷۵۶ ها مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۳۰ هیئت وزیران و براساس مصوبات شورایعالی کار؛ **حقوق و مزایای دهیاران و کارکنان دهیاری‌ها** براساس این دستورالعمل، تعیین و **در چهارچوب بودجه مصوب دهیاری و متناسب با ساعات کار**؛ پس از طی مراحل قانونی، با رعایت تبصره ۲ ماده ۳۲ آیین‌نامه مالی دهیاری‌ها (حداکثر ۴۰ درصد اعتبارات جاری و حداقل ۶۰ درصد اعتبارات عمرانی در بودجه سالانه) قابل پرداخت می‌باشد.

ماده۱- حداقل مزد: حداقل مزد روزانه دهیاران و کارکنان دهیاری بر اساس مصوبات شورایعالی کار تعیین می‌شود.

ماده۲- فوق‌العاده شغل: فوق‌العاده شغل دهیاران و کارکنان دهیاری به شرح جداول زیر محاسبه و پرداخت می‌گردد.

الف) فوق‌العاده شغل دهیاران بر اساس ظرفیت موجود در تبصره ۱ ماده ۳۶ قانون کار، با لحاظ ضریب درجه دهیاری، مدرک تحصیلی و حداقل مزد، طبق جداول زیر محاسبه می‌شود:

درجه دهیاری		
درجه یک و دو	**درجه سه و چهار**	**درجه پنج و شش**
۱۰درصد	۱۵ درصد	۲۰ درصد

مدرک تحصیلی			
دیپلم/ فوق دیپلم	**لیسانس**	**فوق لیسانس**	**دکترا**
۵ درصد	۱۰ درصد	۱۵درصد	۲۰ درصد

ب) فوق‌العاده شغل کارکنان دهیاری، بر اساس ظرفیت موجود در تبصره ۱ ماده ۳۶ قانون کار، با لحاظ ضریب تعداد دهیاری های طرف قرارداد، مدرک تحصیلی و حداقل مزد، طبق جداول زیر محاسبه می‌شود.

تعداد دهیاری طرف قرارداد			
تا ۱۰ دهیاری	**۱۱ تا ۲۰ دهیاری**	**۲۱ تا ۳۰ دهیاری**	**بیش از ۳۰ دهیاری**
۱۲ درصد	۱۵ درصد	۲۰درصد	۲۵ درصد

مدرک تحصیلی			
فوق دیپلم	**لیسانس**	**فوق لیسانس**	**دکترا**
۵ درصد	۱۰ درصد	۱۵ درصد	۲۰ درصد

تبصره ۱- حق مسئولیت نیروهای مالی و فنی: به مسئولین امور مالی و فنی دهیاری‌ها، معادل ۲۰ درصد حداقل مزد به‌عنوان حق مسئولیت پرداخت می‌شود.

تبصره ۲– مجموع فوق‌العاده شغل کارکنان دهیاری و همچنین حق مسئولیت نیروهای مالی و فنی موضوع این ماده نباید از ۴۰ درصد حداقل مزد بالاتر باشد.

ماده۳– مزایای سرپرستی: به استناد تبصره ۱ ماده ۳۶ قانون کار، «**مزایای سرپرستی**»، به میزان مقرر در جدول زیر با توجه به درجه دهیاری، فقط به **دهیاران** قابل پرداخت می‌باشد:

درجه یک و دو	درجه سه و چهار	درجه پنج و شش
۱۰ درصد حداقل مزد	۲۰ درصد حداقل مزد	۳۰ درصد حداقل مزد

تبصره – به دهیاران روستاهای با جمعیت بالای ۱۰ هزار نفر (طبق آمار رسمی سرشماری نفوس و مسکن)، علاوه بر جدول فوق، **به میزان ۲۰ درصد حداقل مزد** قابل پرداخت می‌باشد.

ماده٤– پایه سنواتی: به استناد مصوبه شورایعالی کار، به دهیاران و کارکنان دهیاری که حداقل یک‌سال سابقه کار داشته باشند و یا یک سال از دریافت آخرین **پایه سنواتی** آنان در دهیاری گذشته باشد، یک پایه سنوات پرداخت می‌شود.

تبصره– دهیاران و کارکنانی که **از سال ۱۳۸۲** یا بعد از آن با هر عنوان، در دهیاری، سابقه کار با پرداخت حق بیمه داشته‌اند، متناسب با مبلغ پیش‌بینی شده بابت پایه سنواتی در همان سال (طبق مصوبات سالیانه شورایعالی‌کار) از پایه سنواتی بهره‌مند خواهند شد.

ماده ۵– کمک هزینه عائله‌مندی: به موجب ماده ۸۶ قانون تأمین اجتماعی و شرایط مندرج در ذیل آن، مطابق مصوب شورای عالی کار در هر ماه **کمک هزینه عائله‌مندی** (حق اولاد) به مشمولین، قابل پرداخت می‌باشد.

ماده ٦– مزایای پایان‌کار: با عنایت به رأی شماره ۲–۳۳۲۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، (موضوع اصلاح دادنامه شماره ۳۳۲۸ مورخ ۹۸/۱۱/۲۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری)، بر اساس آخرین حقوق و دستمزدِ مندرج در قرارداد، پرداخت می‌شود.

ماده ۷– سایر مزایا: حق تأهل اعم از مرد و زن، **کمک هزینه اقلام مصرفی خانوار** بر اساس مصوبات شورای عالی کار و **کمک هزینه مسکن** بر اساس مصوبات هیئت وزیران به دهیاران و کارکنان دهیاری، اعم از مجرد و متأهل، قابل پرداخت می‌باشد.

ماده ۸– پاداش بهره‌وری:

الف) به منظور پیشبرد بهینه امور و ایجاد انگیزه کافی، دهیاران طبق جدول زیر، از **پاداش بهره‌وری** برخوردار می‌شوند. تأکید می‌شود فوق‌العاده مذکور، با تأیید دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری قابل پرداخت خواهد بود.

<table>
<tr><th>شاخص</th><th>میزان پاداش بهره‌وری</th></tr>
<tr><td>ارزیابی عملکرد دهیاری‌ها</td><td>چنان‌چه دهیاری بر اساس شاخص‌های مندرج در نظامنامه ارزیابی عملکرد دهیاری‌ها ابلاغی از سوی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور حائز امتیاز برتر (۱۰٪ از دهیاری‌های استان که بالاترین امتیاز را کسب نموده‌اند) شده‌باشد، حداکثر به میزان ۱۰٪ حداقل مزد ماهیانه برای یک‌بار در پایان سال به دهیار قابل پرداخت می‌باشد. فوق‌العاده مزبور مستمر نبوده و قابل درج در قرارداد نیست.</td></tr>
<tr><td>پیشرفت عملیات عمرانی</td><td>چنان‌چه در دوره فعالیت دهیار، عملیات عمرانی براساس برنامه‌ها و بودجه مصوب انجام شده‌باشد، پس از اتمام و تأیید فنی عملیات و تصویب تفریغ بودجه دهیاری، فوق‌العاده‌ای طبق جدول زیر، به دهیار قابل پرداخت می‌باشد.
<table>
<tr><th>درجه دهیاری</th><th>یک</th><th>دو</th><th>سه</th><th>چهار</th><th>پنج</th><th>شش</th></tr>
<tr><td>ضریب فوق‌العاده عمران</td><td>۷ در هزار</td><td>۶٫۵ در هزار</td><td>۶ در هزار</td><td>۵٫۵ در هزار</td><td>۵ در هزار</td><td>۴٫۵ درهزار</td></tr>
</table>
نحوه محاسبه:
میزان اعتبار هزینه‌شده جهت اجرای عملیات عمرانی در سال × ضریب فوق العاده عمران = فوق‌العاده عمران
* در هر صورت فوق‌العاده عمران سالانه دهیار نباید از چهار برابر مجموع مزد ثابت ماهانه او بیشتر باشد.</td></tr>
<tr><td>اجرای طرح های سرمایه‌گذاری و درآمدزا</td><td>در راستای تحقق درآمد پایدار دهیاری و تشویق دهیارانی که در دوره فعالیت خود، طرح درآمدزایی را برای دهیاری ایجاد و به مرحله بهره‌برداری رسانده باشند، با ارایه مستندات و تأیید شورا، متناسب با زمان تصدی سمت دهیار در اجرای پروژه، <u>۱۰ درصد درآمد خالص سال اول طرح، فقط برای یک‌بار</u> قابل پرداخت می‌باشد.
تبصره: پاداش مذکور، نباید از مجموع هفت برابر حداقل مزد ماهانه بیشتر باشد.</td></tr>
</table>

تبصره- در صورت تغییر دهیار، پاداش‌های فوق متناسب با مدت خدمت و زمان اجرای پروژه به دهیاران دخیل در اجرای طرح قابل پرداخت می‌باشد.

ب) دهیاری‌ها می‌توانند در طول یک‌سال، در صورت رضایت از عملکرد کارکنان و **تأمین اعتبار** در چهارچوب قوانین و مقررات، حداکثر ۲ مرتبه در سال و هر مرتبه تا سقف حداقل مزد به عنوان پاداش بهره‌وری به **کارکنان دهیاری** پرداخت نمایند.

ماده ۹- سختی کار آتش‌نشان: به نیروهای آتش‌نشان تمام‌وقت، معادل ۱۰ درصد حداقل مزد، **سختی‌کار** تعلق می‌گیرد. این مبلغ به‌صورت ماهانه قابل پرداخت است.

ماده ۱۰- فوق‌العاده اضافه‌کار: در صورت <u>ضرورت انجام کار اضافی</u> در خارج از ساعات کار عادی، با پیش‌بینی اعتبار لازم در بودجه مصوب، با رعایت نسبت بودجه جاری (حداکثر ۴۰ درصد) و با لحاظ ماده ۵۹ قانون کار؛ فوق‌العاده اضافه‌کار، **به ازای ساعات واقعی کارکرد** و با رعایت موارد زیر به دهیاران تمام‌وقت و کارکنان تمام‌وقت دهیاری، قابل پرداخت می‌باشد.

الف) صرفاً دهیاران تمام‌وقت از فوق‌العاده اضافه‌کار، **حداکثر** تا سقف ۱۲۰ ساعت با پیشنهاد شورا و با تأیید دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری بهره‌مند خواهند شد.

ب) صرفاً کارکنان تمام‌وقت دهیاری با تأیید دهیار طرف قرارداد و درخصوص کارکنان مشترک، با هماهنگی سایر دهیاران مرتبط، از مزایای دریافت فوق‌العاده اضافه‌کار، **حداکثر**، تا میزان تعیین شده به شرح زیر و با رعایت ضوابط، بهره‌مند خواهند شد:

مجموع جمعیت روستاهای دارای مسئولیت	کمتر از ۳۰۰۰ نفر	۶۰۰۰–۳۰۰۰ جمعیت	۹۰۰۰–۶۰۰۰ جمعیت	۱۲۰۰۰–۹۰۰۰ جمعیت	بیش از ۱۲۰۰۰
ساعات اضافه‌کار	تا ۵۰ ساعت	تا ۶۰ ساعت	تا ۸۰ ساعت	تا ۱۰۰ساعت	تا ۱۲۰ساعت

تبصره ۱–لازم است در ابتدای سال صورتجلسه‌ای فی‌مابین دهیاری منتخب و سایر دهیاری‌هایی که از خدمات کارکنان مشترک بهره‌مند می‌شوند، برای تعیین سقف سهم هر دهیاری تنظیم گردد. درصورت عدم رضایت از عملکرد نیرو، دهیاری ذی‌نفع ضمن اعلام مراتب به دهیاری منتخب، سهم خود را نیز پرداخت نخواهد نمود. در هر حال تأیید نهایی اضافه‌کار کارکنان مشترک بر عهده دهیاری منتخب با هماهنگی سایر دهیاران و لحاظ موارد فوق می‌باشد.

تبصره ۲– مبنای محاسبه اضافه‌کار برای کارکنان دهیاری وفق جدول فوق، تا ۱۰ دهیاری می‌باشد، در صورت تأمین اعتبار، برای کارکنان دهیاری که به صورت مشترک، مسئولیت بیش از ۱۰ دهیاری را بر عهده دارند، به ازای هر دهیاری، ۵ ساعت اضافه‌کار و همچنین چنانچه تفریغ بودجه سال قبلِ مجموع دهیاری‌های دارای مسئولیت، بیش از بیست میلیارد ریال باشد، به ازای هر ده میلیارد ریال، ۵ ساعت اضافه‌کار، قابل پرداخت می‌باشد.

تبصره ۳– میزان ساعات اضافه کار، برای دهیاران و کارکنان دهیاری، با احتساب کلیه موارد دخیل در تعیین اضافه‌کاری، در هر صورت نباید از ۱۲۰ ساعت در ماه تجاوز نماید.

تبصره ٤– مبلغ اضافه‌کاری بر اساس ساعات **حضور واقعی**، طبق فرمول زیر محاسبه و پرداخت می‌گردد.

$$\text{فرمول محاسبه یک‌ساعت اضافه کار} = \frac{\text{مزد تعیین شده طبق مقررات قانون کار}}{۲۲۰} * ۱.۴$$

ماده ۱۱–لباس کار: دهیاری‌ها می‌توانند طبق ماده ۶۱ آیین‌نامه حفاظت و بهداشت عمومی در کارگاه‌ها، در هر سال حداکثر در دو نوبت لباس کار متناسب با شغل مورد تصدی را صرفاً برای کارکنان خدماتی، عملیاتی و غیر اداری، با رعایت صرفه‌وصلاح دهیاری و کیفیت و بهای مناسب، تأمین نمایند.

ماده۱۲– بیمه و بازنشستگی: دهیاران و کارکنان دهیاری از نظر بیمه و بازنشستگی، مشمول مقررات قانون تأمین اجتماعی می‌باشند.

ماده۱۳– ایثارگری: ایثارگران شاغل در دهیاری‌های کشور و دارندگان گواهی اشتغال در مناطق جنگی و جنگ‌زده، علاوه بر موارد مذکور، تابع قوانین و مقررات مربوط به خود می‌باشند.

ماده۱٤– عیدی پایان سال: عیدی پایان سال براساس ابلاغ شورایعالی کار قابل پرداخت است.

ماده ۱۵– دهیاران پاره‌وقت متناسب با ساعات کارکرد تعیین شده، از مزایای این دستورالعمل، **غیر از مزایای مندرج در ماده ۱۰ (اضافه‌کار)** بهره‌مند خواهند شد.

تبصره- پرداخت اضافه‌کار به دهیاران پاره‌وقت، صرفاً به افرادی که در چند روستا به‌عنوان دهیار پاره‌وقت فعالیت می‌نمایند و در مجموع، کارکرد آنها معادل یکماه می‌باشد، با رعایت شرایط زیر بلامانع است:

۱- پرداخت اضافه‌کار به دهیاران پاره‌وقت متناسب با میزان اضافه‌کار واقعی، حجم فعالیت و روزهای تعیین شده در هر روستا با رعایت ماده ۱۰ و تبصره ۳ ماده ۱۷ دستورالعمل، حداکثر تا سقف ۱۲۰ ساعت در مجموع دهیاری‌های تحت مدیریت با پیشنهاد شوراهای اسلامی و تأیید دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری قابل پرداخت می‌باشد.

۲- احراز تعداد دهیاری‌های تحت مسئولیت دهیاران پاره‌وقت، با تأیید بخشدار یا بخشداران می‌باشد.

ماده ١٦- پاداش آموزش: چنان‌چه دهیار یا کارکنان دهیاری در دوره آموزشی مورد تأیید مرکز مطالعات راهبردی و آموزش شهری و روستایی شرکت نموده و گواهی آموزشی معتبر از مراجع ذی‌صلاح اخذ نماید در پایان هر سال، به ازای هر ساعت حضور در دوره‌های آموزشی (در صورت تأمین اعتبار در همان سال) مبلغی با عنوان **پاداش آموزش** بر اساس فرمول زیر تا سقف ۵۰ ساعت بدون درج در قرارداد قابل پرداخت می‌باشد.

تعداد ساعت آموزشی *۱/۱۷٦ حداقل مزد = پاداش آموزش

ماده۱۷- کارکرد و بیمه دهیاران پاره‌وقت: کارکرد و بیمه دهیاران پاره‌وقت به شرح جدول زیر تعیین می‌گردد:

تبصره۱- تعداد روزهای کارکرد و ساعات حضور دهیار به صورت سالانه با لحاظ آخرین تفریغ بودجه، با پیشنهاد شورای اسلامی روستا و تأیید دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری تعیین می‌گردد و رعایت نسبت هزینه‌کرد اعتبارات دهیاری در سقف ۴۰ درصد جاری و ۶۰ درصد عمرانی الزامی است.

جمعیت روستا(نفر)	کارکرد (روز)	اضافه‌کار
تا ۲۰۰	تا ۱۷	صفر
۴۰۰ تا ۲۰۱	تا ۱۹	صفر
۶۰۰ تا ۴۰۱	تا۲۱	صفر
۸۰۰ تا ۶۰۱	تا ۲۴	صفر
۹۹۹ تا ۸۰۱	تا ۲۷	صفر

تبصره ۲- تعطیلات رسمی در تعداد کل روزهای کارکرد جدول فوق لحاظ شده است.

تبصره ۳- چنان‌چه یک فرد به‌عنوان دهیار پاره‌وقت چند روستا انتخاب شود، مجموع روزهای تعیین شده در روستاهای تحت مسئولیت وی، نباید از کارکرد یک‌ماه دهیار تمام‌وقت تجاوز نماید. نظارت بر رعایت این تبصره بر عهده بخشدار یا بخشداران ذی‌ربط خواهد بود.

ماده ۱۸– در سایر موارد و مزایای پیش‌بینی نشده در این دستورالعمل، قانون کار و تأمین اجتماعی ملاک عمل خواهد بود و تأکید می‌شود که پرداخت هرگونه وجه غیر از موارد ذکر شده در این دستورالعمل و قانون کار به دهیاران و نیروهای دهیاری **ممنوع** می‌باشد.

ماده ۱۹– با توجه به **ماهیت دهیاری**، به‌عنوان **نهاد عمومی غیر دولتی**، تمام بندهای افزایشی در دستورالعمل (غیر از موارد الزامی و مندرج در ضوابط قانون کار) منوط به تأمین اعتبار و رعایت تبصره ۲ ماده ۳۲ آیین نامه مالی دهیاری‌ها می‌باشد و مسئولیت آن به استناد تبصره ۱ ماده فوق‌الذکر به عهده دهیار به عنوان بالاترین مقام دهیاری و مسئول امور مالی دهیاری می‌باشد. جهت جلوگیری از هرگونه تحمیل دیون احتمالی و یا بار مالی به دهیاری‌ها، لازم است پرداخت آن‌ها با رعایت دستورالعمل و نظارت جدیِ شورای اسلامی روستا، بخشدار به‌عنوان رئیس هیئت تطبیق و در رأس آنان ادارات کل دفاتر امور روستایی و شوراهای استانداری‌ها صورت پذیرد. لذا تأکید می‌شود تمام قراردادهای سالانه دهیاران و کارکنان دهیاری به گونه‌ای تنظیم شوند که مجموع هزینه‌های پرداختی شامل حقوق، دستمزد و مزایای قانونی بالاتر از ۴۰ درصد بودجه تحقق یافته سال قبل نباشد.

ماده ۲۰– مسئولیت نظارت عالیه بر اجرای دستورالعمل بر عهده معاونین هماهنگی امور عمرانی استانداری می‌باشد.

این دستورالعمل در ۲۰ ماده و ۱۳ تبصره تهیه و تدوین گردیده است که از تاریخ ۱۴۰۵/۰۱/۰۱، قابل اجرا می‌باشد.